

Fastslagna av förbundsstyrelsen 2014-10-16

Riktlinje – Riksklubbar i Unionen

Bakgrund

Arbetsplatsen är grunden för det lokala fackliga inflytandet. Klubb kan bildas på arbetsplats som har minst 5 medlemmar. Medlemmarna vid en arbetsplats kan ansluta sig till en riksklubb enligt Unionen stadgar § 3.1 mom 3.

Definitioner

Riksklubb

En riksklubb är en klubb som representerar medlemmar inom flera regioner i företag som har flera arbetsplatser. En riksklubb kan organisera medlemmar vid ett eller flera organisationsnummer.

Organiserar riksklubben mer än ett organisationsnummer ska det tydligt framgå i årsmötesprotokollet vilka organisationsnummer klubbstyrelsen får mandat att företräda.

Bildande och organisation

Beslut om bildande av riksklubb ska ske genom protokollfört majoritetsbeslut vid ett utlyst medlemsmöte på arbetsplatsen enligt § 3.1 mom 3. Samma gäller för arbetsplats som vill ansluta sig till en befintlig riksklubb. För att ingå i riksklubben krävs att mottagande riksklubb fattar ett anslutningsbeslut. Vid bildande av riksklubb bör en representant från regionkontoret vara närvarande. Vid anslutning till riksklubb bör en representant från riksklubbstyrelsen vara närvarande.

Medlemmarna på en arbetsplats kan också lämna riksklubben. Ett beslut om utträde ur riksklubb utan att samtidigt bilda en egen klubb kräver att ärendet är upptaget i kallelsen till medlemsmötet och att minst två tredjedelar av de röstande är ense om utträde. Vid utträde krävs dessutom att en representant för regionen är närvarande i enlighet med reglering för om klubb upplöses enligt § 3.8 mom 1. En representant från berörd riksklubbstyrelse bör även närvara. Beslut om bildande av egen klubb efter utträde från riksklubb fattas med enkel majoritet.

Överenskommelse med arbetsgivare

För att underlätta riksklubbens fackliga verksamhet bör det vara en målsättning att träffa en överenskommelse med arbetsgivaren som tydliggör exempelvis att arbetsgivaren bär kostnader för riksklubbens fackliga arbete.

Kompletterande stadgar

Riksklubb ska ha kompletterande klubbstadgar (§ 3.3 mom 3) där bland annat klubbens förhandlingsorganisation och arbetssätt finns beskriven. Det är angeläget att alla medlemmar i riksklubben är väl förtrogen med klubbens struktur, vem/vilka som sitter i styrelsen, har förhandlingsmandat och hur det interna demokratiarbetet fungerar. Kompletterande stadgar ska, om de revideras, antas av årsmötet och tillsammans med årsmötesprotokoll sändas till regionkontoret där riksklubben har sitt huvudsäte. Protokollet ska vara regionkontoret tillhanda senast 31 mars. Om riksklubb bildas eller håller årsmöte efter 31 mars skickas protokoll och kompletterande stadgar till regionkontoret senast 14 dagar efter beslut.

Kontaktombud

Alla arbetsplatser med tre (3) eller fler medlemmar bör på ett medlemsmöte välja kontaktombud på ett eller två år i taget. Kontaktombud utgör riksklubbstyrelsens kontaktlänk till arbetsplatsens medlemmar. Till kontaktombud kan riksklubb lämna förhandlingsmandat för de medlemmar som finns på arbetsplatsen där kontaktombudet är utsedd. Riksklubbstyrelsen beslutar vilket mandat kontaktombudet får.

I de fall kontaktombud inte kan utses på arbetsplatsen kan medlemmarna på två eller flera arbetsplatser välja ett gemensamt kontaktombud. Vilket mandat det gemensamma kontaktombudet får beslutas av riksklubbens styrelse.

Sektioner

Riksklubb kan bilda sektion på arbetsplats. En sektion kan även utgöras av ett verksamhetsområde. Till sektion kan riksklubb lämna förhandlingsmandat. Sektionens årsmöte ska hållas senast under januari månad. På sektionens årsmöte väljs sektionsstyrelse. Kontaktombud som utses av sektionens årsmöte får mandat fastställt av sektionsstyrelsen. Om sektionsstyrelse inte utses och en arbetsplats har tre (3) eller fler medlemmar bör det på medlemsmöte utses minst ett kontaktombud.

För riksklubbar med representantskap väljs ombud till representantskap vid sektionens årsmöte.

Förhandlingsmandat

Riksklubbens förhandlingsmandat gäller de arbetsplatser som är anslutna till riksklubben. Om arbetsgivaren utökar befintlig verksamhet med nya arbetsplatser som har samma juridiska person inom riksklubbens verksamhetsområde ingår de automatiskt i riksklubben samt tillhörande förhandlingsmandat.

Om arbetsgivaren utökar verksamheten, genom exempelvis uppköp, med arbetsplatser som är egna juridiska personer gäller inte ovanstående regel.

Arbetsgivare ska meddela nya arbetsplatser inom riksklubbens område till riksklubbstyrelsen. Riksklubbstyrelsen ska meddela arbetsgivaren om nya arbetsplatser ansluts till riksklubben.

Kommunikation gentemot medlemmar

Riksklubben ansvarar för att riksklubbens medlemmar är väl informerade om riksklubbens bildande och hur organisationen fungerar. Riksklubbstyrelsen bör ta fram en kommunikationsplan. Regionkontoret i klubbregion ansvarar för allt stöd till riksklubben i detta arbete. Medlemmar har rätt till löpande information. Detta är framförallt viktigt i samband med omorganisationer eller neddragningar inom riksklubbens verksamhetsområde.

Regiontillhörighet

Den region som är klubbens huvudsäte ansvarar för kontakt med och stöd till riksklubben. Då riksklubbar berör flera regioner måste det vara klart till vilken region riksklubben tillhör.

Klubbregion

Kallas den region där klubben har sitt huvudsäte. Det kan vara den region där företaget (motparten) har sitt huvudsäte eller den region där initiativet till riksklubb tagits. Klubbregion avgörs vid klubbens bildande och fastställs av regionstyrelsen (§ 3.3 mom 1). Om tvist uppstår mellan regioner kan förbundsstyrelsen fastställa klubbregion (§ 3.3 mom 1). Till klubbregionen sänds årsmötesprotokoll, kompletterande stadgar och verksamhetsberättelse. Klubbregionen bär kostnader kopplade till det lokala fackliga arbetet såsom till exempel förlorad arbetsförtjänst vid kurser som inte är f-märkta. I annat fall bär arbetsgivaren kostnader för det lokala fackliga arbetet i enlighet med förtroendemannalagen.

Hemregion

Kallas den region där medlemmen i en riksklubb har sin arbetsplats. Hit kopplas Unionens service till medlemmen.

Regionkontor i medlems hemregion ska vara medlemmar behjälpliga vid exempelvis Unionenveckor eller andra arbetsplatsaktiviteter.

Unionens demokratiska organisation

Medlem i riksklubb har möjlighet att bli vald till ombud till regionråd i klubbregion. Medlem i riksklubb som har arbetsplats och hemregion i annan region än klubbregionen kan bli vald till regionrådsombud i hemregionen. Riksklubb kan utse ombud till annan region (§5.4 mom 5). Antalet ombud beräknas då på antalet medlemmar i den aktuella regionen. I så fall ingår dessa medlemmar ej i beräkningen av riksklubbens antal ombud till regionrådet där riksklubben är belägen. Arbetsplatser med minst tre (3) medlemmar som ingår i riksklubben kan vid medlemsmöte utse regionrådsombud (§5.4 mom 5) till sin hemregion istället för klubbregionen. Dessa medlemmar ingår i så fall inte i beräkning av riksklubbens antal ombud i klubbregion.

Stöd och service

Riksklubben

Riksklubben får stöd och service från klubbregion. Det gäller såväl förhandlingsfrågor som till exempel utbildning eller klubbutvecklingsfrågor. I övrigt räknas riksklubsmedlemmen till hemregionen där arbetsplats är belägen.

Riksklubsmedlem

När det gäller förhandlingar och stöd i fackliga frågor är det riksklubbens ansvar. Fullmakt för förhandlingsrätt för medlemmen kan lämnas av riksklubb och klubbregionen till ombud på medlemmens hemregion efter överenskommelse mellan riksklubb, klubbregion och hemregion.

Medlemmen har rätt att ta del av hemregionens verksamhet såsom kurser, seminarier eller andra medlemsvårdsaktiviteter. Förtroendevald har rätt att delta i facklig kurs i annan region än klubbregion. Förtroendevald bör i möjligaste mån gå facklig kurs i klubbregion eller hemregion om sådan kurs finns alternativt i närliggande region.